

ELŐTERJESZTÉS

Nyúl Község Önkormányzatának 2018. évi költségvetési koncepciója A Képviselő-testület 2017. november 28-i ülésére

Európai Unió beruházások a 2018. évre

A 2018. év fejlesztési forrását a maradék Európai Unió pályázatok fogják meghatározni. Látható, hogy a 2013-2020-as ciklusból minimális összeg várható önkormányzati beruházások támogatására. Az elsőszámú fejlesztési forrás a Területi Operatív Programban megjelent kiírások. A Győr-Moson-Sopron megyére jutó támogatási összeg az egész ciklusra 54 milliárd Ft volt, amelyből a falusi települések 25 milliárd Ft-ban részesültek. Ez településekre levetítve nagyjából 2 db jelentősebb fejlesztést jelent.

Nyúl község esetében az első számú prioritás az ipari elkerülő út megvalósítása volt, melynek pályázati anyaga tervekkel és az engedélyekkel együtt 2016 nyarán beadásra került és 2017 nyarán született meg a pozitív döntés. A beruházás 2017. szeptemberében megkezdődött, a befejezés határideje 2018. április 15. A támogatási rendszer előnye, hogy a pályázat 100%-os finanszírozású és a támogatási összeg egy összegben előlegként lehívható volt. A projekt költségvetése bruttó 210 millió Ft-ot tesz ki. A beruházás 1400 m hosszú szakaszt érint a körforgalmi csomópont után található vasúti átjárótól a Nyúli Mezőgazdasági Kft. magtáraiig.

Ez év szeptemberében beadtunk egy újabb pályázatot szintén a TOP program keretében gazdaságfejlesztésre, melynek lényege az út folytatása a magtáraktól a Potyondi útig, valamint a Potyondi út felújítása innentől az Árpád útig. Az új út építése 220 m hosszúságot, míg a Potyondi út burkolatának teljes felújítása 550 m szakaszt érint. A beruházás, valamint a megpályázott összeg nagysága 75 millió Forint 100% támogatási intenzitással.

A tapasztalatokból leszűrhető, hogy a pályázatok bírálati folyamata nagyon lassú és körülményes és teljesen biztos, hogy az országgyűlési választásokig még az országos projektek sem fognak megkezdődni, nemhogy átadásra kerülnek. Bízunk benne, hogy az ipari út folytatásának II. ütemére azért 2018. tavaszán fog döntés születni, ami lehetővé tenné a 2018. őszi munkakezdést.

A 2018-as költségvetést kiadási oldalon befolyásolni fogja az orvosi rendelők átadása, melynek várható befejezési ideje 2018. tavasza, és a 30 millió Forint állami támogatás fölötti 22 millió Forint önrészt az önkormányzatnak saját forrásból kell kigazdálkodnia.

Később több uniós forrással nem számolhatunk, mivel a jelenleg kiírt pályázatok alig tartalmaznak olyan lehetőségeket, melyekből az önkormányzatok beruházásokat tudnának megvalósítani, és az Európai Unió kohéziós politikájának támogatási céljai még nem láthatóak, illetve az uniónak szembesülnie kell számos olyan problémával, amelyre néhány évvel ezelőtt még nem volt felkészülve. A közvetlen önkormányzati támogatásokat nagy valószínűséggel az Önkormányzati Minisztérium, vagy pedig a miniszteri döntés alapján címzett források fogják jelenteni.

Több pályázat esetében várunk visszajelzésre, illetve a partnerek lépéseire, gondolva itt a piactér létrehozására irányuló Vidékfejlesztési Pályázatra, a kulturális intézmények fejlesztésére kiírt EFOP pályázatra, ami a közösségi ház és könyvtár felújítását foglalná magába, valamint az Osztrák-Magyar Határon túli Együtműködési Programra (INTERREG), melyben a Fertő-Hanság Nemzeti Park lenne a magyar konzorciumvezető, de még akadozik az osztrák partner bevonása. Ennek lényege lenne Nyúl Községben a Szurdikban lévő természeti bemutatótér kialakítása. Szintén függő projekt a Kisalföldi Erdőgazdaság Zrt. által megvalósítandó fejlesztés, amely lényegi eleme lenne a Lila hegyi geodéziai mérőpont felújítása és kilátóvá alakítása. A tervek szerint a befejezési határidő 2017. októberének vége lett volna, de csak a területhez felvezető útszakaszok tisztítása kezdődött meg.

Az önkormányzatnak úgy kell a költségvetését terveznie, hogy minden jövőbeni beruházáshoz elő kell teremtenünk a teljes anyagi fedezetet. Amennyiben adódnak még olyan európai uniós kiírások, amelyek három éven belül valós szükségletet fognak jelenteni a településnek, akkor azokat meg kell ragadnunk. A három évet azzal indoklom, hogy a pályázati anyag megkezdésétől a döntés meghozataláig a tervezési és az engedélyezési folyamatokkal együtt több, mint egy évre van szükség, majd pedig a beruházás befejezésére a támogatási szerződés megkötésétől 24 hónap áll rendelkezésre.

Saját erős beruházások

Az elmúlt évek folyamatos fejlesztéseinek köszönhetően egyre kevesebb a vízvezetésből, illetve az utak minőségéből fakadó probléma. A vízvezetési kihívások kezelésében nagy előnyünk, hogy a település rendelkezik a község egész területére szóló vízrendezési koncepcióval. Sürgősen megoldandó feladat a vízrendezéshez kapcsolódóan az Incső utcai árokrendszer rekonstrukciója, melyben a Győri Vízi Társulat tudná vállalni a terméskő burkolat újrafugázását. Kiemelt feladat a korlát rendszer teljes felújítása, melynek alapzatát újjá kell építeni. Hasonló jellegű kihívás a Kápolna utcai árok javítása és a fenti szakaszokon a korlát cseréje.

A féléves rendszerességgel megtartott vízügyi bejárások alkalmával pozitív tapasztalatok születtek az eddig megvalósított beavatkozásokkal kapcsolatban. A 2018-as évben kisebb összegű beavatkozásokkal meg tudnánk oldani a kisnyúli településrész vízvezetését a Tag utcán lévő Arany János utca és Rét utca közötti árokszakasz mélyítésével, melynek köszönhetően a Rét utca felől érkező eső és talajvizet el tudnánk vezetni az Arany János utcán át a Kanálisba belekötve a Nagy-Pándzsa befogadó felé. Visszatérő probléma az Alsó-Héma vízvezetése is, ahol fedett vízvezetéssel tudnánk megoldani a lakóházak védelmét. A beruházás 3-4 millió Forint összegből megoldható. A Győri Vízi Társulattal egyeztetve társulati kötelezettség vállalással kezelni fogjuk az Árpád utcából induló árkot, melyet kitisztítunk a Potyondi úti szakaszán is a Hefter bekötő felé történő átvezetésig, ami sokat fog segíteni a terület pangó vizeinek elvezetésében. Ehhez kapcsolódik egy a társulat által megvalósítandó államilag támogatott projekt, melynek keretében elkészül a Kert utcai telkek vízének elvezetése a vasúttal párhuzamosan futó árok tisztításával, illetve meder lapozásával, amit a társulat a Malomsori árok további tisztításával fog elvezetni a Nagy-Pándzsa felé.

Javasolom folytatni a településen megkezdett márt aszfaltos, bitumen emulziós útjavítások folytatását. Egyre kevesebb olyan utcája van a falunak, ahol nincsen szilárd burkolat vagy pedig az előbb említett technológiával készült út. Látható, hogy amennyiben ezek az utak jó időben készülnek, és nem kapnak extrém terhelést, gondolva itt nehézgépjárművekre és

mezőgazdasági gépekre, akkor nagyon jó minőségű, szinte aszfalt keménységű burkolat alakul ki. A nyári időszakban kiépített utak nagyon jól vizsgáztak a vízvezetés tekintetében is, mivel az eső nem tudta alámosni a betömörített burkolatot. Erre jó példa a Héma tető felvezető szakasza, valamint a Kilátó hegyi út alsó része. Javaslatom, hogy ezzel a technológiával folytassuk tovább az utak javítását, gondolva itt azokra a részekre, ahol évente több száz ezer Forint megy el a murvás visszaállításra. Ilyenek a Rigós utca, Cseh hegy utca, Vak Bottyán utca és Deák utca.

Örömteli, hogy egyre többen választják Nyúl Községet letelepedés szempontjából. Nagyon sok azoknak a helyi fiataloknak a száma is, akik a volt mezőgazdasági művelésű szülői, nagyszülői telkeken kívánnak építkezni. Ennek kapcsán egyre több településrész és utca alakul ki, ami igényli a közműhálózat fejlesztését. Az elmúlt években számos jó példa volt a lakossági és önkormányzati összefogásra, melynek keretében elkészült a Felső-egese utca, a Héma-tető, illetve a Kölcsey utca csatorna hálózata. A Kölcsey utcában emellett folyamatban van a gáz és elektromos hálózat kiépítése is.

Egyre több utca lakói fogtak össze és keresték meg az önkormányzatot a közművesítési folyamat megindítására. Az önkormányzat elsősorban a tervezésben és a szervezési munkákban tud segíteni. Megrendeltük a víz és csatornahálózat tervezését a lakók által igényelt területekre, melyek engedélyeztetése 2018. első felében várható. Ezek elsősorban a Mandulafa utca, ahol a lakók már meg is előlegezték a kivitelezés költségeit. Vállalták a kötelezettséget a Levendula utca, Józán-dűlő, valamint az Apor Vilmos utca külső részének lakói is. Hasonló folyamat indulhat meg a Madarász utcában is. Önkormányzati érintettség a Kölcsey utca folytatása is, valamint a Széchenyi utca folytatása és az Arany János utca közötti terület feltárása is, ahol önkormányzati telkek alakíthatóak ki. Itt számolni kell egy nagy teljesítményű szennyvíz átemelő szivattyú költségével, ami mintegy 10 millió Forintot tesz ki. Ebben persze lakossági kötelezettség vállalás is várható. A munkálatokat akkor tudjuk megrendelni, amennyiben a beruházás a lakosság részéről legalább 70%-ban vállalásra kerül.

Nagy gondot jelent a településen a járdák rossz állapota. Látható, hogy az elmúlt 15 évben felújított járdák burkolata is nagyon komoly minőségbeli kívánni valót hagy maga után. Javasolom, hogy a kátyúzási munkákkal párhuzamosan kezdjük meg a járdák burkolatának javítását a 2018-as évben, külön kiemelve a Kossuth Lajos utcát, Jókai utcát és Táncsics utca egyes szakaszait.

A civil szervezetek beszámolóí által tapasztalhattuk, hogy a régebben épület önkormányzati épületek milyen siralmas állapotban vannak. A könyvtár, valamint a mazsorett egyesület működéséhez mindenképpen forrásokat kell biztosítanunk az épület karbantartására, valamint ésszerű határok között annak felújítására. Ugyan ez érvényes a civil szervezetek által használt volt gyógyszerár helyiségeire, valamint a polgármesteri hivatal lassan 90 éves épületére.

Az orvosi rendelő felújításának plusz költségei miatt elmaradt három db 2017-re tervezett beruházás. Egyik volt az Incsó utcai árok korlátjának cseréje, ahol meg kell vizsgálni a korlátot tartó alapzat költségeit. Másik elmaradt beruházás volt az általános iskola és a sportpálya közötti csomópont forgalomtechnikai és forgalombiztonsági átalakítása. Az emelt szintű gyalogátkelőhely kivitelezési költsége mintegy bruttó 6-7 millió Ft-ra tehető. Szintén ilyen a bölcsőde és a templom közötti árokszakaszk fedezésére, valamint a szemközti oldalon lévő árok megszüntetése, ahol új parkolóhelyek kialakítását tudnánk megoldani. A becsült költség mintegy bruttó 20 millió Ft-ra tehető.

Állami beruházások

Állami forrásból megvalósuló beruházás a Győrt Pannonhalmával összekötő kerékpárút megépítése, melynek tervezési munkálatait 2017. novemberében nyerte el a FŐMTERV Kft. Az egyeztetések és a tervezési munka még 2017-ben megkezdődik, de azt nem tudjuk, hogy az engedélyek, illetve a kivitelezés pályáztatása mikor történik meg. A jelenlegi döntési és bonyolítási procedúrát figyelembe véve a kerékpárút kiviteli munkálatainak megkezdése 2019. előtt nem tűnik reálisnak. A TALENT-PLAN Kft. által készített tanulmány szerint a kerékpárút Nyúl községben belül a körforgalomból kiindulva a temető és a templom közötti járdaszakasz felújítását tartalmazná, majd a takarékszővetkezet és az Ady utca közötti szakaszon a beton mederlapokkal kialakított árok lefedésével folytatódna. Onnan a gyalogátkelőhelyen átvezetve a Kossuth Lajos utca vasút felőli szakaszán menne a Hunyadi telep felső utcájáig, ahonnan az új utcán levezetve a vasúttal párhuzamosan futva visszakanyarodna a vízmű mellett a főútra és így menne tovább Écs és Pannonhalma irányába. Nem tudjuk, hogy a FŐMTERV Kft. által készítendő tervek mit fognak tartalmazni, de valószínű hogy a vonalvezetésben túl nagy eltérések nem lesznek.

Szintén községünket érintő nagy volumenű projekt a 8311. számú út felújítása, mely községünkben a Szabadság utcát és a Táncsics Mihály utat érintené. A tervek magukban foglalják az út szélesítését egyoldali nyílt és egyoldali zárt csapadékelvezető rendszer kiépítését, valamint egy szélesebb járda megépítését. A koncepció tartalmazza a vízelvezetés megoldását is a levezető árkokon keresztül a befogadó csatorna felé. Lényegi eleme az elképzeléseknek a Szabadság utca – Táncsics utca – Zrínyi utca – Iskola utca csomópont átszabályozása, valamint a Táncsics utca – Szurdik és Jókai utca csomópont teljes körű átépítése járdakapcsolattal és gyalogátkelőhelyekkel a buszmegállók felé. Az össz beruházás tervezett értéke a nyúli, győrújbaráti és ménfőcsanakai szakaszra 3 milliárd Ft. A tervek szerint a beruházás a modern elővárosok program keretében valósul meg. Sajnos a projektet két részre bontották, és Területi Operatív Forrásból a Magyar Közút Zrt. pályázásában és lebonyolításában valósul meg a Szabadság utca teljes burkolatának, valamint a Táncsics utca Szabadság utcától Szurdik csomópontig tartó szakaszának újra aszfaltozása. A projekt nem tartalmaz költségelemeket sem a vízelvezetésre, sem a járdák felújítására, az csak egyrétegű új burkolat ráhúzását jelenti a meglévő útpályára. A fent említett nagy projekt emiatt nem lesz ráhúzható a TOP pályázatból megépítendő útszakaszra.

Fejlesztési koncepciók

Nagy pozitívumot hozhat a település jövőjében a kötelezően kidolgozandó Arculati Kézikönyv és Települési Fejlesztési Stratégia kidolgozása. A stratégia lényegre törően megfogalmazza azokat a kihívásokat és tendenciákat, amelyek Nyúl Község nagyon jó földrajzi elhelyezkedéséből, fejlett intézményi és infrastrukturális háttéréből fakadnak. A koncepció, a helyzetelemzés, a problémafeltárás és a prognózisok mellett igyekszik válaszokat is adni a felmerülő problémák, kihívások és társadalmi igények megoldására. Egy komoly lehetőséget ad arra a képviselőtestületnek, hogy Nyúl Község jövőjét tudatosan, koncepcionálisan és megfogalmazott célok mentén vezesse és formálja.

Bízva az eredményes településfejlesztésben, kérem a Tisztelt Képviselőtestületet a koncepció elfogadására.

Schmiedt Henrik polgármester